

30. november, af Linda Rosager Duve

Lang sæson for staldfodring med frisk græs

Mange kvægbrugere, som anvender frisk græs på stald til malkekøerne, begynder i maj og slutter ved udgangen af oktober. I 2022 har efteråret været mildt, og græsset er blevet ved med at vokse, så nogle steder er der fortsat frisk græs på menuen i november.

Mere frisk græs i foderrationen

Økologiske mælkeproducenter bruger det friske staldgræs som et supplement til det græs, køerne selv æder ved afgræsning. Det gør, at der er potentiale for at nå op på store mængder frisk græs i rationen. Eksempelvis blev der på en bedrift i 2020 registreret en samlet optagelse på 14 kg tørstof pr. ko pr. dag for frisk staldgræs og afgræsningsgræs. Og det var endda i gennemsnit for hele afgræsningssæsonen.

Konventionelle kvægbedrifter med køerne på stald bruger typisk det friske staldgræs i en ration baseret på majsensilage.

Højere AAT-værdi i frisk græs

Fordelen ved frisk græs frem for ensilage er, at proteinet i det friske græs er intakt, og dermed er AAT-værdien højere. Under ensileringsprocessen nedbrydes noget af proteinet til peptider, aminosyrer og ammonium. Da man typisk tager hyppigere slæt, vil råproteinindholdet eventuelt også være lidt højere i det friske græs end i ensilage.

Indkøbt proteinfoder kan ofte reduceres, når der fodres med frisk græs,

Ulempen ved frisk staldgræs er, at selv med god græsmarksstyring vil græskvaliteten variere fra dag til dag. Desuden vil der på bedrifter, som udfodrer staldgræsset separat, være forskel på, hvor meget staldgræs og hvor meget grundfoder den enkelte ko æder. Begge dele kan være en udfordring i forhold til hvilket ydelsesniveau, der kan opnås. Endelig skal der hentes græs hver eneste dag. Der bruges typisk 1-2 timer om dagen på det.

4-8 kg tørstof fra frisk græs pr. ko pr. dag

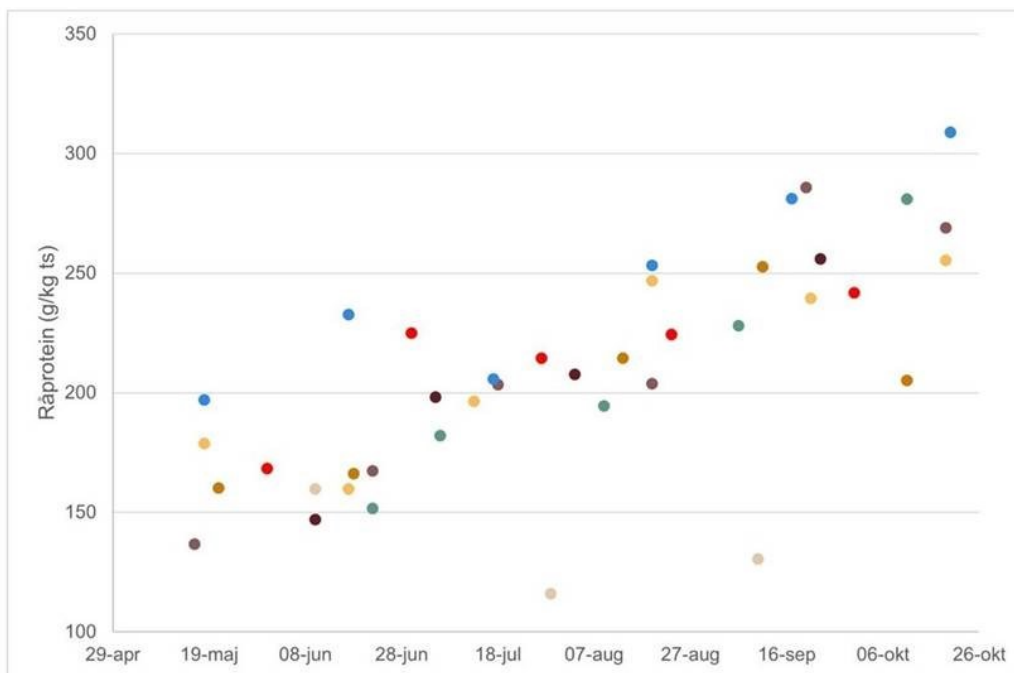
Erfaringerne fra 2022, hvor Innovationscenter for Økologisk Landbrug har fulgt 8 mælkeproducenter, viser, at der blev brugt 2-12 kg tørstof frisk staldgræs pr. ko pr. dag, dog oftest 4-8 kg. Tørstofprocenten i staldgræsset varierede typisk mellem 14 - 22%.

Ædelysten var god hos køerne, og den var den samme uanset om det er vådt eller tørt frisk staldgræs. Foderkontroller tyder desuden på, at køerne på nogle bedrifter kan æde markant mere end den teoretiske fylde forudsiger, når der er frisk staldgræs i rationen.

Stigende proteinindhold

Fordøjeligheden af græsset påvirkes af flere forhold, herunder temperaturen i vækstsæsonen. Høje temperaturer øger indholdet af lignin i græsset, og så falder fordøjeligheden. I 2022 var der en varm periode sidst i juli og i august, og det betød, at køerne havde mindre appetit på det friske græs på det tidspunkt.

Råproteinindholdet i græs stiger generelt i løbet af sæsonen. Figur 1 viser råproteinindholdet i prøver af frisk staldgræs fra 8 bedrifter. Tallene afspejler blandt andet et stigende kløverindhold, som på nogle bedrifter nåede op på 65-70% hen på sæsonen. Prøver med særligt lave proteinværdier bestod af afgrøder uden kløver, f.eks. grønbyg eller rajgræs.

Figur 1. Råproteinindhold i frisk staldgræs fra 5 økologiske og 3 konventionelle bedrifter. Foreløbig opgørelse af prøver fra maj-okt. 2022 fra projekt "Staldfodring med frisk græs".

Flest forsøgsresultater fra Irland og Storbritannien

I Danmark er der en stigende interesse for frisk staldgræs, men indtil videre kommer de fleste forsøgsresultater fra Irland og Storbritannien. Der er mælkeproduktionen traditionelt baseret på store mængder afgræsning, men ønsket om at inddrage fjernere arealer og at forlænge sæsonen har imidlertid fået især de større bedrifter til at kigge på staldfodring med frisk græs.

Forsøg viser, at man kan opnå mindst samme mælkeproduktion med frisk staldgræs sammenlignet med afgræsning eller græsensilage, men der er ofte tale om et lavere ydelsesniveau end i Danmark.

[Flere nyheder](#)

Foderoptagelsen af frisk staldgræs og græsensilage er sammenlignet i et nordisk forsøg. For at opnå samme græskvalitet ensilerede man hver

uge fra samme areal, som man høstede frisk græs fra. De køer, som fik frisk staldgræs, på ca. 15 kg tørstof græs pr. ko i forsøgsperioden fra juni til september, mens de køer, som fik græsensilage, startede på

sam

for

velk

(AF

Art

son

Irene Fisker

Specialkonsulent

Mælkeproduktion, fodring

[+45 23 31 41 94](tel:+4523314194)

iref@icoel.dk

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Kontakt

Innovationscenter for Økologisk Landbrug P/S

Agro Food Park 26

8200 Aarhus N

+45 78 78 01 20

info@icoel.dk

CVR 42543799

GLN/EAN 5790002639814

Følg os

[Cookies](#)

[Download logo](#)

[Tilmeld nyhedsbrev](#)

[Presse](#)